

ಹೋಗುತ್ತೇವೆ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

'ಒಂದು ಪಾಲು ಸಿಮೆಂಟ್‌ಗೆ 2.5ರಿಂದ ಮೂರು ಪಾಲು ಮರಳು. ನಾವು ಇದನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತೇವೆ. ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರಾಜಿ ಇಲ್ಲ. ಪೈಪೋಟಿಯ ದರ ಹೇಳಿ ಒಳಸುರಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಮಿತ ಮಾರ್ಜನ್ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಂದು ಜಲಸ ಹಿಡಿಯಲು ದರ ಇಳಿಸುವುದು, ಕಮಿಷನ್ ನೀಡಿಕೆ, ಸಿಕ್ಕಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಬ್‌ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಡುವುದು ಮುಂತಾದ ಅಡ್ಡ ದಾರಿಗೆ ಹೋಗುವುದೂ ಇಲ್ಲ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಒಂದು ಸಲ ಇವರೇ ಮಾಡಿದ ಟಾಂಕಿಗೆ ತೂತು ಕೊರೆಯಬೇಕಾಯಿತು. ಕೊರೆದಾಗ 'ಈ ಭಾಗ ಗಟ್ಟಿಯೇ ಇಲ್ಲ' ಅನಿಸಿತು. ಸಿಮೆಂಟ್ ಮಿಶ್ರಣ ಸರಿ ಮಾಡಿಯೂ ಏಕೆ ಹೀಗೆ? ತಂಡದವರೆಲ್ಲಾ ಚಿಂತಿಸಿದರು. ಆಗ ಗೊತ್ತಾದದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಕಾಮಗಾರಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಿಸಿಲು ಬಿದ್ದ ಭಾಗವೇ ಹೀಗೆ ದುರ್ಬಲವಾಗಿತ್ತು. ಸೋಜನ್ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, 'ಟಾಂಕಿಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಅದರ ಮೇಲೆ ನೇರ ಸೂರ್ಯಕಿರಣ ಅಥವಾ ಮಳೆನೀರು ಬೀಳಲೇಬಾರದು.' ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇವರು ಮೇಲೆ ಟಾರ್ಪಾಲಿನ್ ಹೊದಿಸುತ್ತಾರೆ. ದೊಡ್ಡ ಟಾಂಕಿ ಕಟ್ಟುವಾಗ ಒಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಟ್ಟಿಳಿಕೆ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಪರಿಕರ, ಟಾರ್ಪಾಲಿನ್, ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಊರಿಂದ ಲಾರಿಯಲ್ಲಿ ತರುತ್ತಾರೆ.

ಕ್ಯೂರಿಂಗಿಗೆ ಸುಲಭೋಪಾಯ

ನಿರ್ಮಾಣಾನಂತರ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ದಿನದ ಕ್ಯೂರಿಂಗ್ ಮುಖ್ಯ. ಪ್ರತಿದಿನ ನೀರು ಚಿಮುಕಿಸುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಇವರ ಬಳಿ ಉಪಾಯವಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯ ದಿನವೇ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಒದ್ದೆ ಮಾಡಿ ಸುತ್ತಲೂ ಫ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಶೀಟಿನಿಂದ ಕವರ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. 'ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರತಿದಿನ ನೀರು ಕೊಡುವ ಉಸಾಬರಿಯೇ ಇಲ್ಲ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಅನುಶೋಧನೆಯ ಹಿಂದೆಯೂ ಕತೆಯಿದೆ. ಓಣಿಗೆ ತಂಡದವರೆಲ್ಲಾ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಬಹುದೊಡ್ಡ ಟಾಂಕಿಗೆ ಒಬ್ಬರೇ ನೀರು ಹನಿಸುವುದು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಲೆ ಓಡಿಸಿದಾಗ ಹೊಳೆದ ಉಪಾಯವೇ ಈ ಫ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಹೊದಿಕೆ!

ದೊಡ್ಡ ಟಾಂಕಿಗೆ ಇವರದೇ ಸೇವಿನಾಕಾರದ ಡಿಸೈನ್ ಇದೆ. ಕ್ಯೂರಿಂಗಿಗೆ ಫ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಹೊದಿಸುವಾಗ ಟಾಂಕಿಯ ಮೇಲ್ಭಾಗದ ತಗ್ಗಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿದರೆ ಸಾಕು; ಅದು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಒಸರುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಸಿಮೆಂಟ್ ಲೇಪನ ಮುಗಿದ ಕೂಡಲೇ ಫ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ನಿಂದ ಟೈಟಾಗಿ ಸುತ್ತಿದರೆ ಹೊರಗೆ ಊಜುವ ನೀರೇ ಕ್ಯೂರಿಂಗಿಗೆ ಸಾಕು. ಸೇವಿನಾಕಾರದ ವಿನ್ಯಾಸ ಇಲ್ಲದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಾಲ್ಯಿಯ ಮೂಲಕ ನೀರು ತೊಟ್ಟಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

30 ವರ್ಷದಿಂದ ಬೇಸಿಗೆ ಕೊನೆಗೆ ನೀರಿನ ಕೊರತೆ. ಇದು ಮಂಜೇಶ್ವರದ ಮೈತ್ರೇಯ ಟೀಚರರ ಕುಟುಂಬದ ಪಾಡು. ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಫೆರೋಸಿಮೆಂಟ್ ಟಾಂಕಿ ಬಗ್ಗೆ ಓದಿ ಅವರು ಸೋಜನ್‌ರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿದರು. ಇವರಿಗೆ ಟೀಚರ್ ಹೊಸಬರು

ಸೋಜನ್ ನಿರ್ಮಿಸಿದ 500 ಚದರ ಅಡಿಯ ಫೆರೋಸಿಮೆಂಟ್ ಮನೆ

ಎಂದು ತಿಳಿಯಿತು. 'ಅವಸರದ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಸನಿಹದಲ್ಲೇ ಟಾಂಕಿ ಮಾಡಿದ ಇಬ್ಬರ ನಂಬರ್ ಕೊಡುವೆ. ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಮಾತಾಡಿ. ತೃಪ್ತಿ ಆದರಷ್ಟೇ ಮುಂದುವರಿಸಿ' ಎಂದರು. ನಂತರ ಟಾಂಕಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡ ಮೈತ್ರೇಯ ನೀರನೆಮ್ಮದಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಇದು 2003ರ ಕತೆ. ಈಗಲೂ ಹೊಸಬರ ಬಳಿ ಇವರದು ಇದೇ ನಿಲುವು. 'ಪೈಪೋಟಿ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರ ಮಾತು ಕೇಳಿ ನಾಳೆ ಅವರು ಬೇಸರಿಸುವುದು ಬೇಡ' ಎನ್ನುವುದೇ ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಂತೆ.

ಚಟವಿದ್ದವರು ಔಟ್

ಸೋಜನ್ ಸೇರಿ ತಂಡದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಹತ್ತು ಮಂದಿ. ಹೆಚ್ಚಿನವರೂ ಏಳೆಂಟು ವರ್ಷದಿಂದ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುವವರು. ಜೋಯಿಚ್ಚನ್‌ನಂತಹ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ಆರಂಭದ ಜತೆಗಾರರು. ಎಲ್ಲರೂ ಇವರ ಊರವರೇ. ಇವರೇ ವಿಧ್ವಂಸ ಕಲಿಸಿದವರು. 'ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಆರೇಳು ದಿನ ಮಾತ್ರ ನಾನು ಊರಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬದ ಜತೆ ಇರುವೆ. ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲವೂ ಕೆಲಸವೇ. ಜತೆಗಾರರಿಗೂ ಹಾಗೆಯೇ. ಮದ್ಯ, ಸಿಗರೇಟ್, ಗುಟ್ಟಾದಂತಹ ಚಟ ಇರುವವರನ್ನು ನಾನು ಸೇರಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಇಲ್ಲದವರು ಸಿಗಲು ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ನಿಯಮ ನಮಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಸೋಜನ್.

ಅದೇಕೆ ಹಾಗೆ?

ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ ಅವರು, 'ಇಂಥ ಚಟಗಳಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದಾಗಿ ತಂಡದೊಳಗೆ ಜಗಳ, ನಿತ್ಯ ಮನಸ್ತಾಪ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಸಿಗುವುದು ಇಗರ್ಜಿ, ದೇವಸ್ಥಾನದಂತಹ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ. ಅಲ್ಲಿನ ಶಿಸ್ತಿಗೂ ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ನಮ್ಮ ಜತೆ ಸೇರಿ ಚಟ ಬಿಟ್ಟಿವೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾವಿದನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಪಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.'

35ರ ಪ್ರಶಾಂತ್ 17 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತಂಡದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಓದಿದ್ದು ಎಸ್ಸೆಸ್ಸೆಲ್ಸಿ. ಸ್ವಂತ ಊರು ಮಾಲೋತಿನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಹೊಸ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿ ಪ್ರವೇಶವಾಗಿದ್ದಾರೆ. 'ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 70 ರಜೆ ಪಡೆಯುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ಊರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಇಲ್ಲೇ ಚಿಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸೋಜನ್

ಹೊಂದಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ದಿನ ಇರಬರುತ್ತದೆ. ದೂರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ದುಡಿದ ಹಣ ಲಂಪ್‌ಸಮ್ ಆಗಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದರೆ ಇಷ್ಟು ಉಳಿಸಲು ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಶಾಂತ್ ಒಂದು ಆಲ್ಕೋ ಕಾರಿನ ಒಡೆಯ. ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳು.

19 ವರ್ಷದಿಂದ ಜೋಯಿಚ್ಚನ್ (47) ಸೋಜನ್‌ರ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿ. ಓದಿದ್ದು ಎಸ್ಸೆಸ್ಸೆಲ್ಸಿಯೇ. ಮೂವರು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು. ದೊಡ್ಡಾಕೆ ಅರೀನಾ ನರ್ಸಿಂಗ್ ಎರಡನೆ ವರ್ಷ ಓದುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮನೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಓಮ್ಮಿ ಕಾರು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. 'ನನ್ನ ಈವರೆಗಿನ ಗಳಿಕೆಯೆಲ್ಲ ಇದೇ ಕೆಲಸದ್ದು. ಕೆಲಸ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾರ್ಡ್ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆದಾಯ ತುಂಬ ತೃಪ್ತಿಕರ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಅಪರಿಚಿತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ

ಫೆರೋಸಿಮೆಂಟ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ದೇಶದ ಹಲವೆಡೆ ಇನ್ನೂ ಅಪರಿಚಿತ. ಒಂದೂವರೆ ದಶಕದ ಹಿಂದೆ ಖ್ಯಾತ ಮಲೆಯಾಳಂ ದಿನಪತ್ರಿಕೆ 'ಮಲೆಯಾಳ ಮನೋರಮಾ' ಮಳೆಕೊಯ್ಲಿನ ಬಗ್ಗೆ ದೊಡ್ಡ ಅಭಿಯಾನ ನಡೆಸಿತ್ತು. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಫೆರೋಸಿಮೆಂಟ್ ಟಾಂಕಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಚಾರ ಸಿಕ್ಕಿತು.

ಆರಂಭಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಅಗತ್ಯ ಇದೆಯೋ ಎಂದು ನೋಡದೆ, ಎಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತುಗಳೂ, ಒಂದಷ್ಟು ಸರಕಾರಿ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಫೆರೋಸಿಮೆಂಟ್ ಟಾಂಕಿಯ ಮೂಲಕ ಮಳೆಕೊಯ್ಲಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿತು. ಏಕೆಂದರೆ ಮಳೆನೀರಿನ ಅಗತ್ಯ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇದನ್ನು ಬಳಸಲು ಮುಂದೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಈ ಟಾಂಕಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಂಹಪಾಲೂ ಬಳಸದೆ ಹಾಳುಬಿದ್ದಿವೆ. ಕಳಪೆ ಕಾಮಗಾರಿಯಿಂದ ಸೋತವೂ ಇವೆ.

ಬೇರೆಬೇರೆ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಫೆರೋಸಿಮೆಂಟ್ ಜನಪ್ರಿಯ. ಆದರೆ ಸರಕಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಹಲವೆಡೆ ಹಾಳುಬಿದ್ದಿರುವುದರ ಅಪಖ್ಯಾತಿ ಫೆರೋಸಿಮೆಂಟ್‌ಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಂಟಿದೆ. ಅಂಥ ಕಡೆ ಸೋಜನ್ ಅವರ ಕೆಲಸ ಜನಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಫೆರೋಸಿಮೆಂಟ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಮರಳಿ ನಂಬಿಕೆ ಕುದುರಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಸೋಜನ್ ಚೋಸೆಫ್ ಸಂಪರ್ಕ: 09447849794 / 94476 49794.